

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De ea, quæ ex propria defensione, parag. 15

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

ad Infirmos curandos, &c. non incurrunt Irregularitatem, quia tanta pietas boni illius operis non est puniendi Irregularitate, immo propter eandem rationem locum hæc habent, etiam in Bello iniusto, quamvis inde Militum animus, ut notat Hurtadus, augeatur.

5. In prædictis unum est addendum de Clericis. Recole enim, ip[s]is esse prohibitum in Jure à propria manu pugnare (intellige ex dictis, in Bello non merè defensivo) & quidem sub ea prohibitione comprehendi, etiam si sine Ducis exercitus, & illi præsent, rectè cum multis notat Diana.

6. Dico igitur Primo, si Clerici in dicto Bello iusto aggressivo neminem immediate deformant, nulla eos Irregularitate innodari. Nam non ex delicto, quia Clericis non est prohibitum hortari in Bello iusto; Neque ex defectu lenitatis, quia hanc solum contrahunt Ministri Justitiæ, quales non esse Clericos, jam dixi.

7. Dico Secundo, probabile esse, eosdem fore Irregulares ex delicto, si propria manu pugnantes aliquem deformant. Ratio est, quia cum ipsi tunc non sint Ministri Justitiæ, iniuste deformant. Id paulo ante à in simili me dixisse, memini. Verum cum Castropalaus addo, esse probabilius, hos peccare quidem, non obediendo Sacris Canonibus, qui vetant Clericis pugnare propria manu, ac non esse Irregulares ex delicto, sed solum ex defectu lenitatis. Ratio est, quia etiam ipsi tunc occidunt, ut Ministri Justitiæ; hoc est, ut Ministri Principis dantis valde somnibus pugnantibus auctoritatem, ut iuste occidant, esto, Clericus peccet acceptando talem auctoritatem.

8. Dico demique Tertio, mihi satis esse probabile, si Pontifex det tibi, etiam Clerico, facultatem, ut occidas in Bello iusto aggressivo, implicite tollere à te incursum in Irregularitatem, ut notat ibidem Castropalaus, cum tunc Pontifex agat, ut Pontifex, & Ecclesiæ Caput. Id, quod & nos innuimus paragrafo decimo, numero 22.

§. XV.

De Irregularitate, qua oritur ex propria Defensione excedente terminos, &c.

Quando quis aliquem deformat ad suam suarumque rerum notabilis momenti

defensionem cum moderamine inculpatae tutelæ, id est nihil facies supra id, quod morali modo necessarium est ad ejusmodi defensionem, non evadit Irregularis; sicuti nec esset excommunicatus, si ob similem defensionem percuteret Clericum. Hæc veritas, quamvis olim in dubium verteretur, nunc claris verbis habetur in Jure.

Si furiosus (inquit Textus) aut infans, seu dormiens hominem mutilat, vel eadat nullam ex hoc Irregularitatem incurrit. Et idem de illo censetur, qui mortem aliorum vitare non valens, suum occidit, vel mutilat invasorem.

2. Quare qui, ut propriam, vel etiam alterius innocentis vitam, vel membra servet, vel ut grave vulnus sibi, vel eidem innocenti infligendum caveat, quique ut propria, vel proximi bona magni momenti, vel honorem, & famam tueatur, alium occidit cum moderamine inculpatae tutelæ, hoc est, alio remedio uti non valens, non est Irregularis.

3. Quando tamen quis excedit limites suæ defensionis, ut, si potens se defendere alio modo, verbi gratia verberando, vel mutilando, occidit nihilominus. Is Irregularis erit ex delicto, quia deformat iniuste, ut ex prædictis patet. Erit autem hoc homicidium casualis, quia se defendens non intendit directe alium occidere, sed se defendere. Hæc & alia minutiora faciliè invenies apud Doctores; sed tres casus ad hæc illustranda non sunt à me prætermittendi.

Parochus suos excitans ad Bellum iustum.

4. Quidam Parochus, quæ verbis, quæ aris campani pulsato signo, incitavit suos Parochianos, ut se defenderent ab incurssione quorundam hominum, qui oppidum devastare intendebant, ex quibus oppidum multos occiderant. Estne Parochus Irregularis?

5. Respondeo Delugo dasset, seu supponit, Parochum incidisse in Irregularitatem. Lezzana negat. Ego ex dictis manifeste colligo, non incidisse. Primo, quia ad defensionem innocentis Patriæ pugnatum fuit. Secundo, quia Parochus neminem propria manu occidit, &c.

Sacerdos alium occidens ad propellendam injuriam.

6. Ugo linus hic lepide quærit de quodam Sacerdote, qui occidit hominem, à quo, arrepta

a. C. Si furiosus, Clericus, de Homicidio.

b. Legè Gibraltariensis, de Irreg. c. 4. q. 3. à n. 10. §. 18.

c. G. Hur. l. c. d. ff. 10. Gidal. l. c. q. 2. Delug. & Lex. l. mox citan. aliquo ab eisdem citati.

d. Delugo l. 2. Resp. mor. du. 9. c. Lex. conj. 23.

f. Vol. c. 29. §. 2. n. 3. Barba

G. Hur. l. 2. d. ff. 12. Irregul. num. 43. Ex multa de Jus V. de Cl. & ex multa Cas. p. 13. §. 1. Dian. p. 10. n. 2. §. 1.

Castropalaus. l. 1. c. 1. §. 1. ex Curator. Castropalaus. l. 1. c. 1. §. 1.

Castropalaus. l. 1. c. 1. §. 1. ex Curator. Castropalaus. l. 1. c. 1. §. 1.

Castropalaus. l. 1. c. 1. §. 1. ex Curator. Castropalaus. l. 1. c. 1. §. 1.

Barba, trahebatur, & illum à se aliter extricare non poterat, nisi eundem occidendo; Respondetque huic Sacerdotem esse Irregularem, quia non agebatur de vita.

Irreg. c. 4. q. 3. num. 15.

Verum Gibalin. a negat ejusmodi Irregularitatem, & merito, quia gravissima erat ea injuria, ad quam averendam licitè potuit Sacerdos ille injuriantem occidere.

Occidens sibi insidias parantem.

ibidem

7. Idem Gibalin. b duo mihi difficilia intrepide, & sine distinctione affirmat. Primo, eum, qui sibi insidias parantem avertit, occiditque, nec peccare, quia se defendit, nec consequenter esse Irregularem. Secundo, eum, qui injustum invasorem fugientem in continente sequitur, occiditq; v. g. post alapam impactã, nec peccare propter eandem rationem, nec Irregulari fieri. Hæc, inquam, duo sic absolute dicta mihi apparent difficilia. Nam ego lib. 6. in Decal. c. 1. §. 1. n. 15. pro priore ex prædictis casibus, ne tunc peccaretur, requisivi, ut proximè, & in procinctu paret quis alium occidere, & §. 3. num. 3. pro posteriore casu dixi, id non esse in praxi recipiendum, Relege locum,

Ut effugiam periculum vite, evitare aliquando possum Irregularitatem.

c. Delug. de Inst. d. 8. se. 6. n. 86.

8. Brevis propono casum, quem proponit Delugo c. Veneno infecit Petrus ficus comedendas à suo inimico, Verum casu advenit amicus, & comedit, Petro vidente, eoque ne suum crimen proderet, tacente. Estne Petrus hujus amici injustus homicida, atque adeo Irregularis?

ibidem ibi.

9. Respondet Delugo d non esse, quia ex una parte hujus amici mors præter Petri intentionem prius evenit, & ex alia, Petrus non fuit injusta causa mortis amici, quia cum tanto suo periculo manifestandi suum delictum, non tenebatur illum monere de Veneno.

Vir occidens uxorem inventam cum adultero, &c.

c. In Tract. de excom. Si quis suadente.

10. Huc reduci id potest: pertinere enim videtur ad defensionem honoris proprii. Equidè de hæc quoad Excommunicationem, si tunc in fragranti crimine occidatur Clericus adulter, agitur alibi, e nunc vero loquendo de Irregularitate, puto, propter similes rationes, quæ

ibidem dicuntur, esse probabile non incurere Irregularitatem, de quo argumento plura habes apud Dianam. a

a Diana p. II. tr. 6. res. 28.

§. XVI.

De Irregularitate, qua oritur ex mutilatione.

1. Non solum, qui occidit hominem, vel Numetiam, qui ejus membrum aliquod mutat, (ut sæpè in Superioribus per occasionem insinuat) in pœnam Irregularitatis incurrit, ejus prius species, est ea, quæ incurritur ex homicidio, ita ut sicuti ex homicidio injusto, sive voluntario, sive casuali incurritur Irregularitas ex delicto, sic ex injusta simili mutilatione. Et sicuti ex homicidio justo incurritur à Ministris Justitiæ Irregularitas ex defectu lenitatis, ita ex eadem simili justa mutilatione. Quare omnes modos, varietatesque, quas supra haberi diximus ab Irregularitate ex morte secuta, dic pari modo, haberi ex mutilatione, nam propterea sæpissimè utrumque comprehendimus sub uno nomine *Deformationis*.

2. Unum tamen, vel alterum discrimen esse inter Irregularitatem ex Homicidio, & Mutilatione mox apparebit §. 17. num. 25.

Porro illæ duæ quæstiones propriæ sunt hujus loci. Primo, quid intelligatur nomine membri, cujus mutilatio Irregularitatem inducit, Secundo, quid nomine mutilationis.

3. Advertet autem, aliud esse loqui, Primo, de eo cui ob mutilationem membrum aliquod deest. Secundo, aliud de eo, qui sibi ipse membrum amputat. Tertio, aliud de eo, qui alteri membrum mutilat. De Primo, & Secundo egimus supra capite octavo, paragrapho primo, & secundo, hic autem solum de tertio agendum est, Relege locum, ubi maximè advertendum dixi, non valere argumentationem ex uno istorum ad aliud, ut ibidem explicui.

2. Cujus membri mutilatio alteri facta Irregularitatem pariat?

b S. Paul. ad Rom. 12. c. Arist. de part. anim. l. 1. c. 1.

4. Membrum est corporis animati pars, non quæcunque, sed illa, quæ proprium, ac distinctum munus gerit in corpore, juxta illud ad b Rom. Omnia membra non eundem actum habent, & juxta doctrinam Aristot. c dicentis, operatio